

Dkt. August Konkeli, Mambo ya Nyakati, Kipindi cha 16, Ufalme Unaogombana

© 2024 Gus Konkeli na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. August Konkeli katika mafundisho yake kuhusu vitabu vya Mambo ya Nyakati. Hiki ni kipindi nambari 16, Ufalme Uliokinzana.

Mwandishi wa Mambo ya Nyakati ametuletea ufalme wa Sulemani kama ufalme wa amani.

Yeye ndiye anayewakilisha wazo kuu la kile ambacho utawala wa Mungu unatakiwa kuwa. Na kwa hivyo uwasilishaji wa Chronicler ni kutuambia kwamba hivi ndivyo Mungu anavyotaka na kile ambacho Mungu anataka. Ukweli halisi wa mambo sio kila wakati tunavyotaka wazo kuu liwe.

Kwa kweli, mara nyingi sivyo tunavyotaka ubora uwe. Kama wasomaji wa Chronicler walivyojua vyema, na kama tunavyojua vyema kutokana na kusoma hadithi ya Sulemani, utawala wake haukuisha kwa amani. Kwa kweli uliishia kwa migogoro mingi, na matokeo yake ufalme ukagawanyika.

Mwandishi wa Mambo ya Nyakati hazungumzii waziwazi mgawanyiko wa ufalme, ingawa ni wazi kwamba wasomaji wake wote lazima wajue kwamba umetokea ili kuelewa uwasilishaji wake wa tawala zitakazofuata. Lakini tawala zilizofuata mara moja zinaonyesha migogoro iliyoibuka. Mwandishi wa Mambo ya Nyakati pia anazitumia kuonyesha jinsi kujinyenyekeza na kutafuta uso wa Mungu kutakavyohifadhi rehema yake na kutakuruhusu kupata rehema yake.

Lakini kuanzia hapa na kuendelea, baada ya Sulemani, tunachokiona hasa ni hadithi ya wafalme walio katika mgogoro kwa njia moja au nyingine. Na ingawa Mwandishi wa Mambo ya Nyakati anawakubali sana baadhi ya wafalme hawa, karibu wote wana kushindwa kwa aina moja au nyingine, na mara nyingi kuna mgogoro mkubwa. Na Mwandishi wa Mambo ya Nyakati anaweka wazi kwamba Israeli, kaskazini, mara nyingi ilikuwa katika vita na Yuda kusini, kama tulivyo katika Wafalme.

Kwa hivyo, sehemu yetu inayofuata katika kitabu cha Mambo ya Nyakati ni wakati kuanzia Sulemani hadi wakati wa Hezekia. Kipindi hiki kinajumuisha uhamisho wa kaskazini na Waashuri, ambao Mwandishi wa Mambo ya Nyakati ameutaja hapo awali katika kazi yake, lakini hajataja waziwazi hapa. Na kisha pia inazungumzia jinsi mambo yalivyoharibika katika Yuda, hadi tunapofika wakati wa Ahazi, ambapo hekalu linatiwa unajisi kabisa.

Lakini tunachotaka kuangalia sasa ni wafalme wawili wa kwanza wanaomfuata Sulemani. Mwandishi wa Mambo ya Nyakati ataangazia wafalme wa Yuda pekee. Bila shaka, Yehud kwa namna fulani alikuwa uwakilishi wa Yerusalemu na uwakilishi wa wafalme huko Yerusalemu.

Kwa hivyo, Mwandishi wa Mambo ya Nyakati anapendezwa na Yerusalemu kama mahali pa hekalu ambapo Mungu ataabudiwa na ambapo ufalme wake utawakilishwa. Na kwa hivyo, tuna hapa, kuanzia sura ya 10, utambuzi wa mgawanyiko wa ufalme na kurudi kwa Yeroboamu. Yeroboamu, kama tulivyosema, alikuwa amekimbilia Misri kwa ajili ya usalama wake mwenyewe kwa sababu alikuwa katika mgogoro na Sulemani.

Hakuna hata moja kati ya hayo linalotajwa na Mwandishi wa Mambo ya Nyakati, lakini Mwandishi wa Mambo ya Nyakati anataja ukweli kwamba Yeroboamu anarudi na kwamba hapa tuna Kaskazini inayogeza uthibitisho wa Daudi. Kumbuka kwamba Mwandishi wa Mambo ya Nyakati aliwasilisha kwa Daudi pamoja na mashujaa wote, akisema, sisi ni wako, Ee Daudi na mustakabali wetu uko ndani yako. Naam, hapa, makabila yote kutoka Kaskazini yanasema kinyume.

Uzoefu wao chini ya Sulemani umekuwa mgumu, nao wanasema, tuna sehemu gani katika Daudi? Tuna mustakabali gani katika Daudi? Tuna mustakabali gani katika Yerusalemu? Kwa hivyo, mantra, kwa maana hiyo, imebadilishwa. Tulirejelea hapo awali kazi ya kulazimishwa, na mtu aliyesimamia kazi hiyo ya kulazimishwa alikuwa Hadoramu. Kwa hivyo, Rehoboamu, katika kutafuta kuanzisha utawala wake kama mrithi wa Sulemani, alikuwa ameenda Shekemu.

Huo ulikuwa mji mkubwa wa kati ili makabila ya kaskazini yamthibitise. Lakini kama tunavyojua hadithi hiyo, hawakuridhika sana na viwango vya ushuru, haswa na ukweli wa kazi ya kulazimishwa. Unajua, mimi hulalamika sana kuhusu ushuru.

Wakati mwingine nimeambiwa ninapaswa kushukuru kwamba naweza kulipa kodi kwa sababu inamaanisha nina kipato fulani. Pia inamaanisha kwamba labda ninapata faida fulani kutokana na kodi hizi. Na ninatambua kwamba mambo haya ni kweli.

Lakini kodi zinaonekana kutolingana na mapato, angalau katika kesi yangu. Na sionekani kuona faida zikitumika kwa njia ambayo ningependa kuziona zikitumika. Lakini si kama vile watu hawa walivyokuwa wakipitia, ambapo kwa kweli unaacha kazi yako mwenyewe na kutafuta riziki yako mwenyewe ili kuendelea kufanya kazi moja kwa moja kwa serikali katika mradi wao mahususi.

Hiyo ni kodi ya 100%, ambayo si kitu ambacho nimewahi kukipitia. Na bila shaka, inaweza kuwa kwa sehemu tu ya mwaka, lakini hiyo bado ni ngumu, ngumu sana, hata kama ni miezi mitatu kati ya 12, hiyo ni ngumu. Na kwa hivyo kulikuwa na upinzani mkubwa dhidi ya kodi hii.

Na Rehoboamu alipoamua kwamba angeendelea na utozaji kodi, kwa kweli, labda kuongeza utozaji kodi kwa kile ambacho Sulemani alikuwa amefanya, kulikuwa na uasi kamili. Na Adoram alipigwa mawe. Na, bila shaka, kungekuwa na vita.

Lakini hapa mwandishi wa historia anatupatia nabii, jina lake ni Shemaya. Na nabii, katika kutoa hotuba yake, anaepuka vita na Israeli, kwa sababu anawakumbusha kwamba wao ni ndugu. Kwa hivyo, kwa mgawanyiko muhimu wa ufalme katika hatua hii, Rehoboamu anatawala Yuda pekee.

Lakini akiwa mfalme wa Yuda, mwandishi wa historia ana mengi ya kusema kumhusu kuhusu jinsi alivyoimarisha miji na jinsi alivyopata baraka ya familia kubwa. Kwa hivyo, ingawa Rehoboamu, kwa maana moja, anahusika na mgawanyiko wa ufalme, kama tutakavyoona, mwandishi wa historia anamchukulia Yeroboamu jukumu kubwa zaidi kwa mgawanyiko huo kuliko Rehoboamu. Tunaona hilo hasa katika utawala wa mrithi wa Rehoboamu, Abiya.

Hapa tunaona kwamba kuna vita tena, karibu kutokea kati ya Israeli na Yuda. Kama tunavyojua kutoka katika kitabu cha Wafalme, hii ilikuwa aina ya kipengele baada ya mgawanyiko wa ufalme kati ya Rehoboamu na Yeroboamu, mwana wa Nebati. Lakini hapa tuna hotuba ya mfalme.

Hii ni mojawapo ya hotuba muhimu zaidi katika kitabu cha Mambo ya Nyakati, sura ya 13, mstari wa 4 hadi 12. Kwa sababu Abiya mfalme, anaweka wazi chaguo za wazo la Mungu na kile ambacho Mungu anataka. Ili hili lisipunguzwe kuwa ustawi wa kisiasa, bali lirudi kwenye ahadi na lirudi kwenye kile ambacho Mungu anataka kwa ufalme wake.

Na kwa hivyo, anasema kwamba wapumbavu wa haraka walimshinda Rehoboamu asiye na uzoefu. Sasa, kifungu hiki kimesomwa kwa njia mbili, kwani kina utata kidogo. Wapumbavu wa haraka walimshinda nani? Je, walimshinda Rehoboamu au walimshinda Yeroboamu? Mwandishi wa historia anaonekana kusema kwamba kilichotokea hapa ni kwamba Rehoboamu hakuwa na uzoefu.

Hakujua jinsi alivyopaswa kushughulikia suala hili la kodi. Matokeo ya kutokuwa na uzoefu yalikuwa mgawanyiko huu. Yeroboamu ndiye anayehusika na mgawanyiko huo kwa sababu alitumia fursa ya hali hii kujifanya mfalme kaskazini.

Kwa hivyo, kulikuwa na fursa hapa ya upatanisho, lakini Yeroboamu, katika matamania yake ya kisiasa, alifuata mamlaka yake mwenyewe juu ya Israeli na makabila ya kaskazini. Kwa hivyo, tunachopata basi ni hukumu ya Yeroboamu. Abiya, mfalme wa kusini, anaweza kurejesha mipaka yake ya kaskazini.

Na mipaka ya kaskazini, bila shaka, kwa kawaida huwakilishwa na Betheli, eneo hilo linalozunguka Betheli, kidogo kaskazini na magharibi mwa Yerusalemu. Hilo liliunda mstari wa kugawanya falme hizo mbili. Abiya alirejesha mipaka hiyo, na Yeroboamu akafa hukumuni.

Na kwa hivyo Abiya anakuwa mmoja wa wafalme hao ambao, kwa makadirio ya mwandishi wa historia, ni mfano. Yeye ni mfano katika jinsi anavyoingilia kati, jinsi anavyozuia vita kati ya mataifa hayo mawili na jinsi anavyohifadhi utawala wa Yuda na eneo la Yuda.

Huyu ni Dkt. August Konkel katika mafundisho yake kuhusu vitabu vya Mambo ya Nyakati. Hiki ni kipindi nambari 16, Ufalme Uliogongana.